

Slovo k povzbuzení na neděli 26. dubna 2026, na **4. neděli velikonoční – A**
Biblická čtení: Sk 2,14a.36-41; Ž 23; 1Petr 2,20b-25; Jan 10,1-10

Milé sestry, milí bratři,

dnešní čtvrtá neděle velikonoční bývá nazývána „**Nedělí Dobrého pastýře**“. Je to proto, že se každoročně čte úryvek z Kristovy **řeči o dobrém pastýři**, jak nám ji zaznamenal evangelista Jan.

Dobrým pastýřem je pochopitelně **Kristus**. Jelikož ale tento obraz dobrého pastýře by měl být zároveň vzorem – pravda, nedostižným – pro všechny budoucí nástroje Kristova „pastýřování“, pro apoštoly a jejich nehodné nástupce v biskupské a kněžské službě, je dnešní neděle také dnem modliteb za kněze a nová kněžská povolání, „**Dnem modliteb za povolání k duchovnímu stavu**“, jak zní oficiální formulace, význam dne ještě více rozšiřující.

Liturgií jsme tak zváni oba tyto rozměry dnešní neděle třeba nějak zreflektovat...

Vraťme se ale k samotnému biblickému textu. Celá **řeč** o dobrém pastýři má v Janově evangeliu **několik částí**. Její čtení při nedělní bohoslužbě je rozloženo do tří let, každý rok na dnešní neděli velikonoční čteme kousek. **Letos** je před námi prvních deset veršů:

Nejprve **otevření obrazu dobrého pastýře** jako skutečného pastýře ovcí, kterého ovce znají, on je volá jménem, jde před nimi a vyvádí je dveřmi na dobrou pastvu (to bylo prvních šest veršů). A pak **obraz**, reagující na **nepochopení** posluchačů, obraz, že Kristus sám je nejen pastýřem, ale **nejprve těmi dveřmi** k nim (následné dva verše). Aby se pak k obrazu **pastýře** zase vrátil (poslední verš dnešního úryvku).

A právě nad **obrazem dveří** se zkusme dnes společně zastavit.

«Já jsem dveře (řecky *egó eimi hé thýra*)» je totiž jednou z oněch **silných formulací** Janova evangelia vložených do úst samotnému Kristu.

«Já jsem (řecky *egó eimi*)» připomíná starozákonní sebezjevení Boha na hoře Sinaj; «jsem, který jsem (řecky *egó eimi ho ón*)» řekl Hospodin Mojžíšovi. Proto **všechny** janovské výroky uvozené slovy «já jsem» (*egó eimi*) mají v sobě zpravidla **velkou sílu**. Neboť nějak zjevují, vyslovují, popisují a zobrazují – každý po svém, **kým Pán Ježíš vlastně je**. Že je podobný Bohu, že je **Božím Synem**, když v sobě ztělesnil Boží dobrotu, sílu a moc.

Především však tyto výroky postihují, **kým Kristus má být pro nás**, jak ho můžeme **zakoušet**, jak se s ním **potkat**, jak můžeme **vnímat** jeho **blízkost a působení**. Zvláště pokud platí, že se do těchto **egó eimi výroků** vedle původního *kérygmatu* (ve smyslu hlásání toho, co Kristus během svého pozemského působení učinil a řekl) již opět nějak propsala i **zkušenost** prvních generací **křesťanů**.

Právě tu evangelista **Jan** spolu s autentickými svědectvími z Ježíšova pozemského působení může již **pracovat**. A pro její význam může, Bohem inspirován, její konkrétní obrazy vkládat samotnému **Kristu do úst**. Ať už to on přesně tak řekl či nikoli.

Zkrátka a dobře, **Kristus je** tak dveřmi, dobrým pastýřem, ale také světlem, cestou, pravdou, životem, chlebem života či světlem světa. Vše to jsou **obrazy**, které – každý po svém a s respektem k tajemství, jak přesně to Ježíš řekl či ne – zachycují a zobrazují **autentickou zkušenost** s ním, **způsob**, jak jeho blízkost jako Zmrtvýchvstalého zažívali **apoštolové** a **první křesťané**. A tato jejich zkušenost se prostřednictvím evangelisty **našla** či **propsala** do těchto krásných metafor, jak je čteme v sedmi velkých Kristových řečech podle Jana.

Obraz dveří musel být Ježíšovým současníkům a raným posluchačům evangelia celkem **zřejmý a jasný**, a to i jako dveří **do ovčince**. Podobně je obraz dveří snad stále pochopitelný i **nám**. Pořád přeci používáme ještě obyčejné dveře, i když třeba ne do ovčince.

Můžeme si proto zkusit **představit**, že těmito **dveřmi je Kristus**. A můžeme se ptát, jak tomuto obrazu rozumět, co pro nás snad má znamenat...

Zaprvé. **Kristus**, jeho lidství, jeho tajemná přítomnost mezi námi je jako **dveře k Bohu-Otci**: «Nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne» říká Ježíš sám o sobě na jiném místě evangelia. Kristus je dveřmi, jimiž se nám jedinečně **otevřel Boží svět**, jimiž smíme **nahlédnout a vstoupit** do tohoto Božího světa, nechat se do něj **vzít**. A v Božím světě se **sytit** žírnou Boží pastvou, radostí. A to už jak zde na zemi, během pozemského života, tak jednou smrtí na věčnost. Dveře jsou **otevřené**.

Kristus je zároveň **dveřmi**, jimiž **k nám a do našeho života** chce stále **vcházet** Bůh, **sestupovat** z nebe, ještě tajemněji, ale skutečně. «Vejdeme k němu a učiníme si u něj přibytek» čteme v Apokalypse. Kristem-Dveřmi do našeho nitra a života, do našich slov a činů chce stále nově vstupovat **Bůh**, aby **nás i náš život** aspoň nějak **zbožšťoval**, jak rádi říkali staří otcové. Aby jej činil lepším, laskavějším, prosvětlenějším.

V obrazu **Krista-Dveří pro nás do Boha** a **Krista-Dveří Boha k nám** je tak vlastně shrnuto velmi mnoho z **křesťanství**. Kristovo lidství je **prostředníkem** mezi Bohem a námi.

A zadruhé. **Jestliže** Kristem-Dveřmi smíme **vcházet** do Božího světa a že především Bůh Kristem-Dveřmi **sestupuje** z nebe k nám, **tak** by nás toto vcházení a vycházení, ba Boží přebývání mělo nějak **ovlivňovat**. Pozitivně ovlivňovat. Boží vcházení a vycházení, Boží přebývání a Boží pastva by **neměly přijít nazmar**. Což ovšem závisí i na nás, na naší ochotě a otevřenosti.

To, co člověk je zván **prožít na Boží pastvě**, tedy **radostné občerstvení**, by nás mělo činit přinejmenším **pokornějšími** a **laskavějšími**, mělo by nás odvracet od zla k dobru, od hříchů ke snaze je zadostiučinit.

Kristem-Dveřmi, kterými se **vchází** na pastvu, je jeho **tajemná přítomnost** mezi námi. Kristem-Dveřmi, kterými bychom se měli **vracet** zpět do světa a života, je **evangelium**; jeho mravní **apel** k lásce, **tvar**, který chce dát našemu životu.

Milé sestry, milí bratři, **Kristus-Dveře** je jednou z nejdůležitějších a vlastně i nejkrásnějších novozákonních **metafor** vůbec. Nejen Ježíšových řečí podle **Janova** sepsání. Nejen nejstarší křesťanské **zkušenosti** s Kristovou blízkostí. A nejen, kéž by, i zkušenosti **naší**. Ale i jako metafora **shrnutí křesťanského duchovního i mravního pozvání**:

S Božím světem **komunikovat skrze Ježíše**, skrze jeho tajemnou přítomnost v křesťanství, vztahem s Kristem. Do Boha takto stále pokorně **vcházet**, s Bohem se potkávat, nechat Boha **přicházet** k sobě. Ale pak se i **skrze** Krista-Dveře **do světa zase vracet**, skrze Krista-Dveře do světa **vycházet** ze sebe samého. Aspoň nějak **pokornější, laskavější, milosrdnější a spravedlivější** A třeba i **statečnější** tam, kde je toho potřeba.

«Já jsem dveře» praví Pán. Jsme jím zváni **vcházet do Boha** a pak **občerstveni** jeho dobrotou **vycházet** zpět, ze sebe, ze svého já a komfortu **vstříc světu**, neseni Boží pomocí a silou, **vytvarování evangeliem** jako **dveřmi** a jejich veřejemi.